

Обичаят да се празнува Ашура е останал от пейгамбер Нух Алей Селям. Джеббраил Алей Селям му са явил на сън и му казъл да напрай ина гимия и вътре да сложи ут сичку, дету расте пу зимята. От животните сложил по чифт – ино женску, ино мъжку. Като свършил сичко, какту му билу казану, завалял страшен дъш. 80 дена валялу, ни спрялу. И Нух и ората му били 80 дена на удата, бъктуисали ут удъ. Толкуз многу уда имало, чи сичку пътъналу. Чак и балъка, рибите, пътънали в зимята. Тез дет били на гемията са утървали. Утървали са, ама сбъркали пусоката. То саму уда, нищу другу ни съ вижда. Свършили ръната и почнали да съ карат с Нух. Тугаз Джеббраил слязъл и казъл на жина му да пуснат някоя животинка да види къде има зимя. Първу пуснали ина гарга, ама тя нищу ни дунесла. Сетне пуснали ино гълъбчи. Катун са върналу, гълъбчито са качило на рамуту на жина му. Тя гу фанала и видяла, чи у човката му има зилена тревияца. Разбрали, чи наблизу има зимя, завили натам, отдету душло гълъбчито, и стигнали края на удътъ. Катун слезли, измели сичките амбари и полумбари и напраели ядени от сичку пу малку. Уттам иди ашурету. Слага са ут сичку пу малку за здрави и берекет.

Ашуре байрам няма точно фиксирана дата и ден. Всяко домакинство само решава кога да го отбележи, като направи и раздаде специалното ястие за празника. Задължително, обаче, е това да стане през втория месец след Курбан байрам.

За Ашуре байрам се приготвя ястие ашуре, което наподобява супа от различни варива и плодове – жито, царевича, боб, бакла, орехи, пресни или сушени плодове – ябълки, сини сливи, круши, стафиди, фурми. Според традиционното народно вярване в ашурето трябва да се сложат нечетно число продукти, броят на които да е не по-малък от седем тюрлии, вида. По обичая първо се вари житото, след което се разбива хубаво с токмак (дървено чукало), за да му излязат люспите и да стане бяло. След това се сварява млякото, слага му се захар, добавя се житото и останалите също предварително сварени варива, нарязаните пресни или сушени плодове, парченца локум.

Според установената традиция от готовото ястие се раздава на нечетен брой домакинства, като най-малкият им брой трябва да е седем

Избиране на билязер, приятел и арет, приятелка

Ромите мюсюлмани имат обичай, с който момчетата си избират верен приятел, *билязер*, а момичетата – вярна приятелка, *арет*. Това става, когато децата навършат 10 – 12 години. Тогава те си избират приятел, съответно